

OPTIMÁLNÍ ČASOVÉ VYMEZENÍ LETNÍCH ŠKOLNÍCH PRÁZDIN PODLE POČASÍ A PODNEBÍ

RNDr. Ivan Sládek, CSc.

Bc. Filip Kothan

Karlova univerzita – Přírodovědecká fakulta, Praha

Na území dnešní České republiky jsou letní prázdniny v červenci a srpnu od počátku 20. století, více než sto let bez podstatných změn. Je takové vymezení prázdnin optimální? Snažíme se na tuto otázku odpovědět z hlediska meteorologie, klimatologie a bioklimatologie.

Počasi v době prázdnin by mělo být příznivé pro aktivní rekreaci v přírodě. Jsme země s velkou tradicí letních táborů, bydlení na chatách a chalupách, turistiky a vodních sportů. Počasí příznivé pro takové aktivity může být současně nepříznivé pro soustředěnou výuku ve škole. Máme za to, že letní prázdniny by měly být v té části roku, kdy je nejvyšší teplota vzduchu, kdy jsou nejdelsí dny a je nejvíce slunečního záření (teplota vzduchu a sluneční záření jsou také rozhodující faktory, určující teplotu koupacích vod) a kdy je pobyt v přírodě co nejméně rušen padajícími srážkami, mlhou a kouřmem – řídkou mlhou.

Pokusili jsme se nalézt 62 dny dlouhé období, stejně dlouhé jako současné prázdniny v červenci a srpnu, které má na území Česka v mnohaletém průměru (a) nejvyšší teplotu vzduchu, (b) největší trvání slunečního svitu, (c) největší trvání padajících srážek, mlhy a kouřma. Určovali jsme taková období separátně podle každého z uvedených kritérií a potom jsme hledali kompromis, syntézu všech tří výsledků.

Naše dosavadní výsledky ukazují, že podle většiny použitých kritérií by letní prázdniny měly začínat a končit dříve než dosud, a to asi o dva týdny. Argumentem pro takový časový posun prázdnin jsou vedle zmíněných meteorologických kritérií také hygienické poměry koupacích vod, zejména přemnožení sinic, které se vyskytuje velmi často v srpnu a zřídka v červnu.

OPTIMAL TIMING OF SUMMER SCHOOL HOLIDAYS WITH REGARD TO WEATHER AND CLIMATE

RNDr. Ivan Sládek, CSc. – Bc. Filip Kothan

(Charles University, Faculty of Science, Prague)

Summer school holidays on the territory of the Czech Republic durate from the begin of July to the end of August, what is regular practice since the begin of twentieth century. Is such timing of holidays really optimal? We try to find optimal time delimitation of holidays with regard to weather and its many-years regime, i. e. climate.

The weather within holidays should be favorable for active outdoor recreation. This country has great tradition of summer camping, summer living in chalets and village houses, touring and water sports. On the other side, the weather suitable for such activities could be bad for intense school work. We suppose, that summer holidays should be in that part of a year, which has highest air temperature, longest days and maximal bright sunshine duration (air temperature and sunshine influence the temperature of bathing waters strongly) and when the outdoor activities are possibly least disturbed by atmospheric precipitation, fog and mist.

We tried to find 62-days period (as long as contemporary holidays in July and August) which has in Czechia, in many-years average (a) highest air temperature, (b) longest bright sunshine duration, (c) least duration of falling precipitation, fog and mist. We determined the period separately according to each criterion and then we found a compromise among the three mentioned variants.

Our up-to-now results show, that summer holidays, according to most of used criteria, should begin and end earlier than now, approximately by two weeks. Such shift of holidays is supported by hygienic conditions of bathing waters, too. Especially with regard to blue – green algae outbreak, which occur rarely in June and frequently in August.